

Hvordan lage et 'Hyde' motorfeste.

Tekst og figur : Ola Fremming

Etter en årrekke med bruk av forskjellige type motoroppheng på mine modeller, er det ingen tvil om at det beste hittil er oppheng av 'Hyde' typen. Navnet kommer av at det er konstruert (og patentert) av Merle Hyde, faren til den ikke ukjente modellflyveren 'Chip' Hyde. Et patent betyr at andre ikke uten videre kan produsere og tjene penger på en idee, men er ikke til hinder for de som ønsker å utnytte prinsippet til eget bruk. Faktisk fikk jeg selv en detaljert forklaring fra Merle Hyde personlig på VM i 1993, på hvordan man skal lage et slikt feste.

Selve festet består av to deler :

- **En demperdel** som tar opp vibrasjonene fra motoren, og sitter mellom motorspant og motor, Demperdelen lages enkelt med flg. materialer :

- 10mm balsa
- 5mm finer
- Litt glassfiberduk
- Innerslange fra moped/motorsyssel el.
- Sterk nylon sytråd
- Tynt lynlim
- Eventuelt islagsmuttere
- Nylon motorbuk

Start med å lage to helt runde og like store biter i finer. Hvis man ønsker å feste demperen til motorspantet og/eller motorbuk med vanlige skruer, bør hull og monter islagsmuttere nå. Alternativt kan i hvert fall motorbukken skrues fast med treskruer. Til hver del limes 10mm balsa som pusses til også de har samme diameter. Lag en liten radius på kanten av balsaen for å unngå at den gnager på gummien innenfra.

Pensle inn balsaen med tynnet dope og puss til en glatt overflate. Gjenta en 3-4 ganger slika at balsaen får en glatt men fast overflate, denne prosessen øker levetiden på demperen. Lim en sirkulær gummibit fast til balsaen på den ene biten, den bør være litt mindre i diameter en balsa/finer delen. Hold så begge delene sammen med fineren ut, tre en bit gummislange over det hele. Juster slik at gummien ligger jevnt rundt treverket. Bruk så kraftig sytråd til å surre utenpå gummien over finerskiva, dra hardt til slik at gummien komprimeres under tråden. Bruk tynt lynlim for å låse tråden på plass, vær påpasselig med å unngå limsøl på resten av gummislangen. Påfør så tynt lynlim fra utsiden i overgangen mellom gummislange og finerplate. Renskjær gummien jevnt med overflaten på finerplate. Lim fast en bit glassfiberduk til fineren, la den gå helt ut på kanten slik at også gummien blir festet til glassfiberen, renskjær langs kanten. Gjenta samme prosess med surring og liming i andre enden av demperen.

Skru motorbukken fast i demperen, og demperen fast i flyet, FERDIG.

Skissen ovenfor viser demperen sett fra siden, gjennomskåret, samt 'nærbilde' av kanten med sytråd oa.

Dimensjonene er høyst avhengig av motorens størrelse. Av erfaring virker det som om 70mm er passe for en .60-motor, og 90-100 mm for en 1.40.

- **En styredel** (heretter : nesering) som holder motorens front på plass, og sitter rundt motorens frontlager. Poenget med denne er å holde motorens fremre del i riktig posisjon, motoren skal ikke sitte fast, kun bli holdt på plass, med mulighet for å rotere rundt senter. Neseringen kan lages på flere måter.
 - Den beste består i få dreid den i aluminium, med et spor for en O-ring som passer rundt motorens frontlager. Etter noe uttesting har jeg kommet til at i stedet for å benytte en std. o-ring, er det bedre med en bit silikon fuelslange, pasningen kan være trangere og levetiden er betydelig bedre.
 - Alternativt kan man bøye til pianotråd for så å tre en fuelslange utenpå denne. Regn med et uttall av forsøk før man har noe som passer perfekt rundt motoren.

For ordens skyld må det nevnes at både selve gummidemperen og neseringen er å få kjøpt ferdig, dog er de håndlaget med en dertil frisk pris.

